

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබාදීමේ අත්වැලකි

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂි තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 14 - 2019 මැයි

“සේනා” වනසන වෛරසයක් වගාවට.....

වසංගතයක් ලෙස පසුගිය මාස කන්නය තුළදී හදිසියෙන්ම උත්සන්න වූ සේනා දළඹු ආක්‍රමණය මර්දනය කරමින් යම් තරමකට හෝ බඩඉරිඟු වගාව බේරාගැනීම සඳහා පළිබෝධනාශක හැර වෙනත් කඩිනම් විකල්පයක් තිබුණේ නැත. එසේවුවත් පළිබෝධ පාලනයෙහිලා තිරසාර විසඳුම ලෙස ලෝකයේ පිළිගැනීම වන්නේ ඒකාබද්ධ පළිබෝධ කළමනාකරණයයි. “සේනා” දළඹු මර්දනයට ද මෙය සත්‍යයකි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මේ සඳහා දෙන

උපදෙස් පැකේජයේ, මර්දනකාරකයින් ලෙස ක්ෂුද්‍රජීවීන් ද සිටී. එනම් බැක්ටීරියා, දිලීර හා වෛරස් මෙයට අයත්ය. මොවුන් හඳුන්වන්නේ “කෘෂිතට හානිකරන ක්ෂුද්‍රජීවීන්” (Entomo Pathogenic Microbes) වශයෙනි. ගන්නොරුව, උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ කීට විද්‍යාඥ ප්‍රභාත් නිශාන්ත මහතා දැනටමත් මේ සඳහා යොදාගත හැකි දේශීය ක්ෂුද්‍රජීවීන් කිහිපයක්ම හඳුනාගෙන, වෙන්කරගෙන, ගුණනය කිරීමේ පර්යේෂණයන් හි නිරත වෙමින් සිටී. ඔහු විසින් වෙන් කරගෙන ඇති දිලීර වර්ගයක් හමුවේ “සේනා” පහසුවෙන් “පුස් කන” බව පවා පෙනීගොස් ඇත.

“කෘෂි සතෙකුට දිලීර රෝගයක් වැළඳුනොත්, පිටතට පෙනෙන්නම සතාව “පුස් කනවා”. බැක්ටීරියා රෝගයක දී සතා මැරෙනවා. ඒ වගේම සිරුරෙන් ගන්ධයක් පිටවෙනවා. වෛරස් රෝගයකදීත් සතා මැරෙනවා. ගඳක් හැසිරුර කළු වෙනවා”.

නිශාන්ත මහතා කෘෂි සතුන් කෙරෙහි ඇති ක්ෂුද්‍රජීවී බලපෑම විස්තර කරන්නේ එලෙසිනි. මෙම ක්ෂුද්‍රජීවීන් දැනට සොයාගෙන, දේශීය තත්වයන් යටතේ ගුණනය කරමින් තිබුණත්, කඩිනම් පියවරක් වශයෙන් “සේනා” වනසන වෛරසයක් ඇමරිකාවේ සිට ගෙන්වීමට ඔහුගේ මූලිකත්වයෙන් කටයුතු කර තිබේ. ප්‍රමාණයෙන් කුඩාම ජීවියා ලෙස අප වෛරසය සැලකුවත් මේ වෛරසයට දිගු නමක් තිබේ. ස්පෝඩොප්ටෙරා ෆ්රුගිපර්ඩා මල්ටිකැප්සිඩ් නියුක්ලියෝ පොලිහෙඩ්රෝ වෛරස් (Spodoptera Frugiperda Multicapsid Nucleopolihedro virus) යන්න එයට දී ඇති නාමයයි. මෙම වෛරසයේ විශේෂිතම ලක්ෂණය වන්නේ මිනිසට සිටිනා කිසිම ජීවියෙකුට මෙමගින් හානියක් සිදු නොවීමය. වෛරසය ගුණනය වන්නේ “සේනා” ගේ සිරුර තුළ පමණි. මූලික විද්‍යාගාර පර්යේෂණ සාර්ථක වීමෙන් පසු පසුගියදා මහියංගන ප්‍රදේශයේ ළපටි බඩඉරිඟු වගාවකට වෛරස් ද්‍රාවණය ඉසින ලදී.

බිත්තරයෙන් එන සේනා දළඹුවාගේ ජීවිතකාලය දින 10 ක් පමණය. ඒ කාලය තුළ උෟ පස් වතාවක් හැව අරිමින් ලොකු වෙනවා. මර්දනය කරන්න හොඳම වන්නේ පළමු අවස්ථා තුන. බොහොමයක් ගොවීන් මේ කාලයේ දී දළඹුවා දකින්නේ නැහැ. ඒ තරමට සනා පුංචියි. ඇසුවිට කියනවා මගේ වගාවේ "සේනා" නෑ කියලා. ඒත් පත්‍රයේ යටි පැත්තේ උෟ ඉන්නවා. පත්‍රය සුරාකන නිසා පත්‍රවල එහාමෙහා පෙනෙන පාරදෘශ්‍ය ළප ඇතිවෙනවා. මේවාට කියන්නේ "කවුළු" කියලා. හොඳට බලන්න ඕනෑ. පත්‍රවල "කවුළු" හැදිල නම් අනිවාර්යයෙන්ම යටි පැත්තේ "සේනා" ඉන්නවා.

මීට අමතරව දළඹුවන් මෙම කුඩා වයසේ දී මකුළු දැල් වැනි නූල් සාදා ගනිමින් පත්‍රයේ එල්ලී සුළගේ පැද්දෙමින් සිටිනු දකින්නට හැකිය. තම වගාවේ "සේනා" නැතැයි කියනා ගොවීන් මේ ගැන ද විමසිලිමත් විය යුතුවේ. එසේ පැද්දෙන දළඹුවන් යාබද පත්‍ර වලද ඇමිණි එයට ද ආසාදනය වේ. නිශාන්ත මහතා පවසන ආකාරයට ලොකු දළඹුවන් පෙනෙන තත්වය වනවිට වියයුතු හානිය සිදුවී හමාරය.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව පසුගිය වසරේ දී "සේනා" හානිය ඇරඹෙන්නේ දියත් කළ දවැන්ත ප්‍රචාරක යාන්ත්‍රණය තුළදී දළඹුවා බාහිරව හඳුනාගත හැකි ලක්ෂණ පවා ගොවීන්ගේ දැනුවත්භාවය වර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් නිකුත් කරනු ලැබුවේ මොහු අප කිසිදා දැක නැති ආගන්තුක සතුරෙකු නිසාය. නමුත් දන් ගොවි ජනතාව "සේනා" දුටු තැන හඳුනයි. එසේනම් මිළඟ පියවර වශයෙන් දැනුවත්භාවය හා මර්දනය කළයුතු කාල සීමාවන් තවදුරටත් සුසර කළ යුතුවේ. එනම් අප දන් පවසන්නේ දළඹුවා බිත්තරයෙන් පිටවී මුල් දින කීපය තුළ මර්දනය කළයුතු බවයි. ඒ සඳහා ලොකු දළඹුවන් ඇස ගැටෙනතුරු හෝ ඔවුන්ගේ හිසෙහි යටිකුරු වූ "වයි" අකුර පෙනෙනතුරු සිටිය යුතු නැත. ළපැටියා මැඬලීමට වෛරසය හොඳ විසඳුමකි. වෛරස් ද්‍රාවණය යොදන්නේ කෘමිනාශකයක් යොදන පිළිවෙලටමය. නැප්සැක් ඉසිනයකින් එය කළහැකි වේ. හිමිදිරියේ හෝ හොඳටම හවස් වී වෛරසය ඉසිය යුතු බව පවසන නිශාන්ත මහතා තවදුරටත් පෙන්වා දෙන්නේ, ළපටි දළඹුවන් සැඟවුණු තැන් වලින් පිටතට පැමිණ කැම පටන්ගන්නේ රාත්‍රියේ නිසා, සවස් කාලයේ ඉසීම වඩාත් සුදුසු බවය. බඩඉරිඟු පත්‍රවල තැවරුණු වෛරසය ආහාරයන් සමඟ දළඹුවාගේ ශරීරගතවන අතර "සේනා" ගේ කටයුතු එනනින් අහවර වේ. මෙම ක්‍රමය භාවිතයෙන් "සේනා" මර්දනය කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් ඉදිරියේ දී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විධිමත්ව නිකුත් කරනු ඇත.

පිටපත : සහන් එම්. ධර්මාරා, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව
ආඥාචිත කරුණු : ප්‍රභාත් හිශාන්ත, සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (කීට විද්‍යා), උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, ගන්නොරුව